

Kringelkranz de Wiede.

Un nu was Johann Geese god in Zog un nani wieder dat Wurt un sede: Na all dissen Geschichten, wo de Minschen so gern den Düwel un de olden Hexen mitspielen laten, will ik ju ook een Loischen ton Besten gewen, wo de leewe Gott un de Engel recht de Mitspelers fünt! De leewe Gott is äwerst woll jümmer de Mitspeler in allen Geschichten, wenn de Minschen dat man weten un bedenken wullen. Äwerst ide swarte Satan schient mehr dicke Linw un kennbare Farn to hebben, äwerst de himmlischen Geister un de sinsten un lisensten Mitspeler kann man nich so mit irdischen Oegen sehn; däto hürt ook een finer Gesicht un dat up himmlische Dinge to marken wet. De Minsch schall ook nich so vörmeten sin un veel ümherkitzen, as kunn he se nah sinem Gefallen un up Komando hüren un sehn; äwerst felig is de Mann, de ehren lisen Gang un sansten Althem still vörnehmen kann un sick nicks därup inbildt. Därüm schäst ji nu nah all dissem wilden Wirrwarr van dullen Geschichten een Loischen hüren, dat nüdlich is un eenem keenen Upruhr van trurigen Gedanken macht. Mine selige Moder het't mi veel dusendmal vörteilt. Ji kennt jo dat Kinderspill, wo de lütten Dinger

sick im Ring herümküseln un Kringelkranz de Wibe singen; äwerst ji wel't nich, wo't toerst herkamen is; un dāvan schält ji de Geschicht nu hüren. Et is eene Bewergetschicht, de sick woll vör veelen hundert Jahren begewen hebben mag, un van einer Bewersche, de Fru Klinkenburg het, hett mine Mōder de Geschicht leert.

In eenem Dörp in dem Land, wo de Sidenwörmer de Side üm de Böm wewen un wo alle Frauen Sid spinnen un wewen as hier Glass und wo alles sidene Kleider vreggt, lewde een Sidenwever, een rechtschaffen stlig Mann, de eene stille frame Frau un woll een halwes Dutz Kinder hedd. Nu begaff et sick eines goden Dags, datt de Frau fröhlmorgens in de Stadt gahn was un to ehre öldste Dochter, de Marieken het un twelf Jahr old was, seggt hedd: Marieken giff Acht, wenn de Klock acht sleit, denn müsst du dinen Swestriken un Brödigen een Botterbrödken smeren, un vörgett oock nich, den negen lütten Hemplings in dem großen Burken Water int Glas to geten. Un Marieken hedd de Botterbröde nich vörgeten, denn de annern Kinder vörgeten nich, ehr Fröhstück to begehrhen; äwerst de armen lütten Hemplings kunnen nich spreken. Un Marieken stand in der Dör, un eene Schow Dörpfinder leepen vörbi un repen: Kumm mit, Marieken, in den Busch Erdbeeren plücken! Un se un ehr öldstes Brödiken leepen mit en un vergeten sick, un gingen erst gegen Middag to Hus. Un dā begegnede en ehre Mōder, de ut der Stadt kam un sick vörwunnerde, datt ehre Kinder den Weg ut dem Busch herunner kemen. Un se gingen nu mit eenanner int Hus, un de Mōder frog un

jach nah, un reep: o mine armen negen Vägelfens! Ma-
 rieken, du wilde Hummel, wat heft du dhan un wo büft
 du herüm lopen? Denn all de Negen legen dood un vör-
 düsstet dā. Un de Frau, een fram un klok Minsch, be-
 sprack sich mit ehr em Mann, un den Mamiddag nam se
 Marieken vör un sede ehr mit warnender Stimm: du ar-
 mes Kind! du wildes fluttriges Kind! wo mennige swäre
 Gedanken heft du mi un dinem Vader all makt! un nu
 müßt du lang beden un büßen för de armen Vägelfens
 un för dine fündliche Vörgetsamheit, un wi willen sehn,
 ob wi di betern känen. Un ic arme Frau hew't mit Ge-
 bet un mit dusend Thranen to Gott lawt un em üm
 finen Segen dāto ansleht — und dat is't, wat ic un
 din Vader Gott lawt hebben:

Wiel et negen Vägel weren, de dör dine Schuld so
 jämmelich verdösten müßten, so schaft du negen Jahr je-
 den Dag negen Stunden sitten un Side spinnen un lesen
 un beden, ob de leewe Gott di dine Sünd üm de Vägelfens
 vörgetwen un di up finen rechten füllen Weg setten
 wull. Un as se disse Würd spraken hedde, nam se dat
 Kind un drückte se an ehr Hart, un weende sehr; äwerst
 dat arme Marieken weende noch veel mehr. Un don ging
 de Frau hen un makte up dem Bänen een lütt Stüwken
 torechi, un settede Mariekens Spinnrad dähen un lede Side
 tom Vörspinnen dabi, un dann nam se dat Kind, führde
 se de Trepp herup un spunde se in. Äwerst se hedd ehr
 ook eine Bibel un een Gesangboek up dat Dischken leggt
 un seggt: Jede twee Stunden, wo du de Klock van dem
 Thorf slan hürst, les een paar Vers ut dissen Heiligen

Böckern, un denn giff di wedder an din Spinnrad; nu
gewe de leewe gnädige Gott, datt di de stille Arbiet tor
Luft ward! Dok gaff se ehr een Klöckchen, un sede däbi:
Wenn du mal einen Ogenblick herunner müsst ut dinem
Burken, denn klingel man, un wi willen di upsluten.

Uu dat arme Marieten weende bitterlich, as se sich
inspunnt sach un de Dör achter ehr toslaten wurd, un
kam ehr de Gensamkeit un dat lange Spinnen toerst sehr
hart vör, un weende de ersten drei Mand wohl dusentmal
mehr Thranen, as se Sid fardig spunn. Äwerst Gott
gaff dem Kinde bald de Gnad, datt se sich darin ergaff
un dubbelt froh was, wenn de Moder des Namidags
Klok Sös achter ehr upslot un se herunner gahn un mit
ehren Bröderken un Swesterken spelen dürft. Un jümmer
jeden Abend, ehr dat Kind to Bedd ging, nam de Moder
se un let se upseggen, ob se wat in den schönen Böckern
lesen un ook behollen hedd. So vörgingen woll vier Jahr
un de negen Stunden wurden jümmer richtig hollen un
alleen an Sündagen un Festtagen wurd nich spinnen.
Un de Oldern hedden to ehrer groten Froide markt un
markten jümmer mehr, datt dat fünft so wilde un hum-
melige Kind still un ämsig wurd un in der Bibel finden
un upslan kunn, as keen Kind im ganzen Dörp, un
däbi eene Finspinner sche so flitig un so geschickt, datt ehr
Vader sich därawer verstaunde un to der Moder sede: Ern,
et is nog, un wi willen nich to veel dhon un Gott nich
mit dem Kinde vörsökken; lat se bi uns sitten un mit uns
in unsrer Stuw spinnen un mit unsen annern Kindern
in Feld un Gärden arbeiten. Äwerst de Frau antwurte

em: Ne, Mann', ick hew Gott dat Wurt gewen, un wi
mütten em dat Wurt holden. Dat Kind is jo gottlow
frisch un gesund, un de sief äwigen Jahr wo swinde gahn
de ook hen! un wenn wi uns för eene wilde Dern een
flitiges frames Kind schafft hebben, is dat nich eene Gnad
un Froid van Gott dem Herrn?

Un de Frau behelt Recht, un de Bewer gaff sic
drinn, un Marieken spünn furt. Un as se nu gröter
wurd, söstein färentein Jahr old, un all insegend was
un in Gottis Wurt sehr helesen, fung se an äwer sic un
äwer de Welt un Gotis Werke to denken, un mennige
sine Gedanken snurden mit dem Spinnrade un lepen mit
dem Baden so furt, un se fung sic tüschen dem Stun-
denslag tom Eidvördrif mennigen hübschen Vers vör, un
ehre Finger slögen man desto flinker äwer de Side hen.
Äwerst nu vörging ook keen Dagg, wenn dat gegen de
negde Stund ging, datt se nich an ehre Hemplings dachte
un bedede, un ook woll weende. Ook hedd se sic einen
Sang utsacht, den unse Kinder nu noch jümmer singen,
un wenn se den Sang utsungen hedd, nam se ehr Klöck-
Hen un Klung em as den Segen gär lissign nah. Un dat
iröfste ehr dat Hart. Un ditt was dat Kinderleedken:

Kringelkronz de Wide,
Ich spünn so'ne schöne Side
Als een Hhaar
Negen Jahr.
Mine Moder gaff mi'n Klöckchen,
Dat bund ick an min Nöckchen;
Dat sed' Klingdal!

Un so vergingen Marieken de negen Jahr an ehrem
Spinnrade un se was een gär fründliches un frames Kind
worden un ook hübsch un fin, un hölt sich so nüdlich
un manierlich, datt, wenn se in de Kark edder oof to den
Rawers äwer de Strat ging, disse se ehren Döchtern we-
sen un seden: Seht dā Wewers Marieken, dat is doch
dat netteste un hübscheste Dernken im ganzen Dörp. Äwerst
in dissesten Jährn hedd sich noch wat mit Marieken
begewen, worüm kein Minsch wüsst un wat se oof ehren
Öldern vörswegen un still bi sich beholden hedd. Dat was
een wittes Düweken, un mit dem Düweken was't so togahn:

Genes Winterdags, as Snel un Regen gegen Ma-
riekeins Finster flog, kam een wittes Düweken angeflagen,
ganz natt un jämmierlich un fludderde gegen dat Finster.
Un Marieken makte dat Finster up un sette dat Dünken
in de Stuw, wo et sich warmde un drögde, un denn wed-
der ut dem Finster flog. Äwerst därbü blef et nich. Dat
Düweken wurd nu Mariekeins Kamrat, un kam alle Na-
middag wedder an dat Finster flegen, un Marieken makte
up, un dat Düweken sette sich up ehr Spinnrad un up
ehren Schot, un hedd sich, as wenn't mit dem Mäten
spelde. Un dat Kind hedd eene grote Froid an dem Va-
gel un in siner Gesellschaft ging't mit dem Spinnen man-
desto flinker. Un de beiden befründigden sich sehr, un dat
Spill ging jümmer wieder. Denn bald kam dat Düweken
nich anners as mit vullem Snavel un schüdvede Apriko-
sen un Kirschen un annere schöne Saken vör Marieken ut,
de se sich woll smeken let. Un Marieken was ehrem
witten Düweken dankbar un se köfde sich een nettes Körf-

ten un dheed jümmer Arten un Brodkromen därin un
 setteide dat Körfken up dat Finster, un froide sick, wenn se
 dat Döweken därut bicken sach. Un so versloten ehr de
 lesten Jähre as een lustiger Droom, un se grämde sick
 fast, as ehre Moder sede: Morgen Awend, Marieken, sünd
 dine negen Jahr üm, un denn büst du erlöst. Un Ma-
 rieken föll bi dissen Wurden ehrer Moder üm den Hals
 un weende hartinniglich, un de Moder weende oock, un
 sede: O du min leewes leewstes Kind! o du, min Aller-
 lewstes in disser Welt! wenn du wüsstest, wo veele Millio-
 nen Thranen ich weent hew üm dat Wurt van de negen
 Stunden un de negen Jahr, dat ich Gott gewen hedd!
 wo mennige Nacht ich to Gott üm dine Seligkeit bedt
 hew, du leewes leewes Kind! Alverst Gott Chr un Pris
 un Dank! he hett et woll mit uns makt.

Un den annern Dag wurd upslaten un nich mehr
 toßlaten, un Mäten un Spinnrad un Bibel un Gesang-
 boek un Klöckchen un alles alles ging de Trepp herunner
 in de grote Stuwe; un därnah gingen de Oldern mit
 ehrer Dochter in de Karke un dankten un bededen da.
 Un't was binah Awend worden, as se to Hus kemen,
 un Marieken was so vull un beklemmt, un se slek sick
 gär still un heemlich in den Gärden un sach mit weenen-
 den Ogen un deepen Gedanken to dem Finster henup,
 wo se de lesten schönen Jähre mit dem witten Düweken
 spelt hedd; un se kunn sick nich holden vör Wehmod un
 Trost, un weende noch mehr, un reep: O du min Düwe-
 ken! min Düweken! un süh! in dem Ogenblick sach se dat
 Düweken van dem Finster weglegen ut dem Körfken, as wenn't

noch dārut geten hedd, un so fludderde et gār sacht äwer
Mariekens Kopp weg. Un as dat Dūweken sic in der
Awendschummering äwer den Gārden henut vörflagen hedd,
ging Marieken äwen so lisign de Trepp herup in ehr
Stūwelen, un nam dat Körfsken van dem Finster un küssste
et unner dusend Thranen. Un as se sic wedder een beten
vörsunnen hedd, kam ehr dat Körfsken in der Hand so
swār för, as wenn't ganz hüpnig vull Arten west were.
Se hedd äwerst keen Arg dārut; un settede et swind wed-
der vör't Finster un leep de Trepp herunner, as ehr Mo-
der se tom Eten reep.

Un den annern Morgen wat begaff sic? wat för
eene nüe grote Troid un wat för grote un hoge Gedan-
ken för de goden Bewerslūde! De Moder was in dat
Dachstūwken herup gahn noch wat torecht to stellen, un
hedd dat Körfsken van dem Finster nahmen un sic ook
vörwunnert, datt et so swār was. Un se schüddede et
ut und Arten un Brodkromen föllen herut, äwerst ook
blanke Dukaten, een ganzer Hupen blanker nuer Du-
katen wohl 500 Stück. Un de gode Frau vörschrack
un vörsterde sic, un scharpe Gedanken steiken ehr dörch't
Hart. Wat is mi dat? wat bedüdet dat? woher?
woto? Is dine Dochter, de du een fram christlich
Kind glöwft, een Deef edder wat Slimmers? Un se
reep Marieken herup, sach se sharp an, un wes ehr de
Dukaten; un Marieken vörwunnerde un vörschrack sic äwen
so sehr, man van dem Deef edder van wat Slimmern
wull un kunn se nicks weten. Un se smiet sic vör ehe
Moder up de Knee un reep: Dūweken! min Dūweken!

dat büst du — un don hedd ehr Mund Lust un Mod gewunnen, un se apenbarde un vörtelde ehrer Moder alles, wat sick de lesten Jähre mit dem witten Düweken begewen hedd. Un de Moder wurd wedder froh nah ehren Schrecken, nam ehr Marieken in de Arm un segnede se un sprack: O Gotts Froid, datt du unschuldig un rein büst! Un se gingen un vörtelten dat dem Vader, un he sedē un glöwde mit en, datt een Engel Gottes mitspelt hedd.

Un so hedd Marieken einen Brutschag von 500 Dukaten. Un de Olden buwden ehr een prächtiges Hus davan, un fund sich to dem hübschen Mützen een hübscher Brüdegam, un wurd bald eene lustige Hochtid. Äwerst Marieken kunn ehr wittes Düweken nümmere vörgeten, un so lang se lewde, helt se sick de schönsten witten Duwen in ehrem Hoff; un mag dat witte Düweken van dem Korf woll ook mit darunner flagen sijn. Marieken hedd sickt woll inbildt, datt et sick unner ehre Duwen makte un mit Lust un Wollgesfallen up se un up ehre Kindeskens sach. Se meende oock, se hedd et mennige mal äwer den Karkthorm wegslegen sehn. Un van Mariekens Tiden her sungen se un singen bet up den hütigen Dag Krinkelkranz de Vide.

Un Smidt Mierk, de nipp tohürt hedd, stimmde mit allen in, dat vitt eene smucke Geschicht was; darup koppeschüddelde he wedder un sede: Wat ick seggt hew, dā bliw ick bi. Et is een gefährlich Ding üm de Deerde un de Minsch schall sick nich to deep mit en inslaten. Gott hett en to Sinsglichen henwist un he schall sick tom Menschen holden un nich tor unvernünftigen Kreatur. Denn wenn

he oock grad nich behext ward un so in de Wildniß der
Gedanken gerott edder gär tor Höllen fahren mütt, so
is't doch eene grote Sünd, un is woll nich to beschris-
wen, wo swär de Minschen sick vörſündigen, de Hunde
un Katten ut ehren Schötteln eten laten un de Armen
mit Stöcken ut ehrem Huse driwen; un werden därüm
van veelen doch noch nich vör Helden holden.